

Ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van Apotheek Baetslé in Gent

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIEN EN BEGROTING,
WONEN EN ONROEREND ERFGOED,

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 8, §1, 2°;

Gelet op de adviesvraag bij het college van burgemeester en schepenen van Gent, ingediend op 20 mei 2019;

Overwegende dat het advies niet tijdig is meegedeeld en dus geacht wordt gunstig te zijn;

Gelet op het advies van de departementen of agentschappen van de Vlaamse overheid, bevoegd voor ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed, leefmilieu, natuur en energie, mobiliteit en openbare werken, landbouw en visserij, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Gelet op het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, gegeven op 4 juli 2019, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Overwegende dat het waarderend onderzoek, waarvan de resultaten zijn opgenomen in het beschermingsdossier, de erfgoedwaarde van Apotheek Baetslé aantoonst;

Overwegende dat Apotheek Baetslé van algemeen belang is omwille van de historische, architecturale en artistieke waarde;

Overwegende dat Apotheek Baetslé als monument historische waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

Apotheek Baetslé uit 1913-1914 is een representatief voorbeeld van de traditionele ambachtelijke apotheek die zijn bloeiperiode kende tussen het midden van de 19de eeuw en de Eerste Wereldoorlog. Dit vertaalt zich in de aanwezigheid van zowel een verkoopruimte als een bereidingsruimte. Apotheken behoren ook tot de oudste instellingen en openbare ruimten van de Europese stadscultuur. Ze zijn traditioneel gevestigd op strategische locaties in de stad en weerspiegelen op die manier de socio-economische en stedenbouwkundige evolutie van de stad. Ook Apotheek Baetslé werd opgetrokken in het hart van een nieuwe wijk die zich begin 20ste eeuw ontwikkelde ten noorden van het Sint-Pietersstation (1912) en waarvoor de Wereldtentoonstelling van 1913 als katalysator diende. Dat heel wat oorspronkelijke bebouwing in deze stationswijk en in de directe omgeving van Apotheek Baetslé (Koningin Elisabethlaan) bewaard bleef, verleent het pand een hoge contextwaarde;

Overwegende dat Apotheek Baetslé als monument architecturale waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

Apotheek Baetslé uit 1913-1914 is een representatief en herkenbaar voorbeeld van een belle époque woonwinkelhuis in beaux-artsstijl met een typische indeling. In het hoofdvolume bevinden zich op de begane grond de commerciële ruimtes. De woonvertrekken bevinden zich boven (woon- en eetkamer op de eerste verdieping, nachtgedeelte op de tweede en derde verdieping) en zijn toegankelijk via een afzonderlijke ingang op de begane grond. De dienstruimtes situeerden zich in de achterbouw. Ook de bijhorende inrichting van het woongedeelte bleef bewaard en bestaat uit een rijke aankleding die versobert per verdieping naar boven toe en uit kenmerkende voorzieningen zoals een dienlift.

De typische motieven en patronen van de beaux-artsstijl zoals palmet, meander, uitgespaarde hoeken met bloemmotieven, strikmotieven, guirlandes, bloem gevat in een vierkant, en bloem- en bladmotieven komen voor in zowel interieur als exterieur, in zowel de verkoopprijsruimte als de woonruimte, en in uiteenlopende materialen. De ensemblewaarde van het pand is dan ook heel hoog: zowel de winkelpui als het winkelinterieur, de voorgevel, de woongedeelten, de dienstruimtes en de bijgebouwen zijn bewaard. De gevel en winkelruimte zijn daarenboven representatieve maar zeldzame getuigen van de rijkelijke en symbolisch geladen architectuur die tijdens de belle époque gehanteerd werd voor apotheken.

Ten slotte illustreert dit pand de betekenis van aannemers-architecten zoals Jules Goossaert tijdens deze periode, evenals het belang dat de stedelijke overheid hechtte aan een esthetisch straatbeeld;

Overwegende dat Apotheek Baetslé als monument artistieke waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

De artistieke waarde van het pand berust in de eerste plaats in de inbreng van de schilder Constant-Prospér Hoste (1873-1917) die bekend staat omwille van zijn academische maar technisch kwalitatieve realisaties. De twee grisailleschilderingen in de verkoopprijsruimte, het ontwerp van de twee glasramen voor de deuren van de bereidingsruimte naar de veranda, het portret van Frans De Potter in de veranda en het schilderij in de woonkamer vormen de enige gekende interieurdecoraties van zijn hand. De glasramen in de bereidingsruimte die verwijzen naar de schilderijen "Artsenijkundige" van David Teniers en "Dorpsdokter" van Adriaan Brouwer zijn daarenboven interessant voor de receptiegeschiedenis van het oeuvre van deze twee 17de-eeuwse schilders. Ten slotte heeft het pand ook artistieke waarde omwille van de vormgeving en de ambachtelijke uitvoering van elementen zoals het metalen medaillon in de topgevel, het figuratieve glas-in-lood in de voorgevel en het vele houtsnijwerk;

Overwegende dat de cultuuroederen die zijn opgesomd in de bijlage bij het ministerieel besluit integrerend deel uitmaken van het monument en de architecturale en historische waarde van het monument versterken zoals gemotiveerd in de bijlage bij het besluit,

BESLUIT:

Artikel 1. Met toepassing van artikel 6.1.1 tot en met artikel 6.1.11 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 6.2.1 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 worden de volgende onroerende goederen voorlopig beschermd als monument:

Apotheek Baetslé, Koningin Elisabethlaan 148 in Gent, bekend ten kadaster: Gent, 9de afdeling, sectie I, perceelnummer 709P.

De cultuuroederen die mee worden beschermd, zijn opgenomen in bijlage.

De voorlopig beschermde onroerende goederen zijn aangeduid op het plan dat als bijlage bij dit besluit wordt gevoegd.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van de voorlopig beschermde goederen wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 2. Het monument heeft de volgende erfgoedwaarden:

- 1° historische waarde;
- 2° architecturale waarde;
- 3° artistieke waarde.

De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het monument zijn:

1° Inplanting

Apotheek Baetslé is ingeplant op een diep rechthoekig perceel. Het hoofdvolume wordt achteraan aan de westzijde van het perceel verlengd in een tweelaagse achterbouw onder een plat dak. Achteraan wordt het perceel afgesloten door een bijgebouw. De haakse achterbouw en het bijgebouw staan een meter van elkaar verwijderd en omsluiten een smalle binnenkoer.

2° Exterieur

Apotheek Baetslé is een rijwoning in beaux-artsstijl uit 1913-1914 van twee traveeën breed en drie bouwlagen hoog, onder een mansardedak (nok parallel aan de straat) met pannen (en leien aan de straatzijde). De voorgevel is volledig uitgewerkt in simili-pierre en kunststeen, boven een lage plint van blauwe hardsteen. De gevel bestaat uit twee ongelijke traveeën. De smalle linkertravee bevat de toegang naar het woongedeelte op de verdiepingen en wordt bekroond door een oeil-de-boeuf. De brede en licht uitspringende rechtertravee wordt verlengd in een klokgevel met een bekronend rondboogfronton waaronder zich een medaillon bevindt met voorstelling van een kelk en slang (vermoedelijk uitgevoerd in koper of brons), als verwijzing naar de oorspronkelijke functie als apotheek. Deze travee bevat tevens de winkelpui, met hierboven een driezijdige erker onder een balkon met metalen balustrade in geometrische vormgeving. De gevel wordt horizontaal geleed door lekdrempels ter hoogte van de verdiepingen en een uitkragende houten kroonlijst op klossen. Dubbele consoles met bekronende vaas markeren deze rechtertravee op de tweede verdieping en ter hoogte van de kroonlijst.

De gevelopeningen variëren per bouwlaag en bewaren het oorspronkelijke, houten schrijnwerk, met inbegrip van alle hang- en sluitwerk en beglazing. De korbboogvormige toegang op de begane grond bevat een beglaasde voordeur voorzien van smeedwerk met geometrische vormgeving. Boven de deur is een ovale oculus met glas-in-loodraam met voorstelling van een bloemenvaas. De licht verdiepte winkelpui is gevat in een korbboogvormige nis. De winkelpui bestaat uit de vitrine (links) met gebogen winkelraam naar de verdiepte toegangsdeur (rechts), gevat onder een gezamenlijk bovenlicht met kleine roede-verdeling en glas-in-loodramen. Het centrale medaillon bevat een voorstelling van een kelk met boek en slang, de traditionele apothekerssymbolen, omgeven door structuurglas. In de plint is een kelderraam met smeedwerk in geometrische vormgeving, gelijk aan deze van de erker. De verdiepte inkom wordt zenitaal verlicht door een daklicht met kleine roede-verdelingen, en bevat rechts een kleine vaste vitrinekast. De toegangsdeur is voorzien van een grote koperen deurgreep. De rechthoekige vensteropeningen van de eerste verdieping hebben ramen met gebogen tussendorpel en vaste bovenlichten voorzien van een centraal medaillon met vleugelstukken. Links bevindt zich een T-raam, rechts de driezijdige erker met enkele opendraaiende vleugels. De bovenlichten zijn ingevuld met veelkleurige glas-in-loodramen met gestileerde bloemmotieven, guirlandes en krans- en strikmotieven. Het strikmotief wordt tevens herhaald in de beeldhouwde festoenen op de tussenstijlen van de erker.

De korb- en rondboogvormige vensteropeningen op de tweede verdieping zijn bekroond met een doorlopende profilering met sluitstenen, respectievelijk console- en palmetvormig, met bloemenslingers. De ramen hebben vaste bovenlichten en een kleine roede-verdeling. Links bevindt zich een T-raam, rechts een dubbele vensterdeur met vaste flankerende zijlichten.

De geveltop bevat een gelijkaardig raam met kleine roedeverdeling, doch zonder vast bovenlicht.

In de oksel van het hoofdvolume en de achterbouw bevindt zich de veranda, onder een lessenaarsdak.

De achtergevel van het hoofdvolume telt eveneens drie bouwlagen en twee traveeën. De bakstenen gevel is gecementeerd en voorzien van een simili-afwerking, en wordt bovenaan afgesloten door een eenvoudig geprofileerde houten kroonlijst. Twee brede en twee smalle getoogde vensteropeningen boven hardstenen dorpels refereren naar respectievelijk de brede travee met leefruimtes, en de smalle travee met de traphal. Het oorspronkelijke houten schrijnwerk bestaat uit vier- en tweedelige ramen met vaste bovenlichten met verticale verdelingen.

De haakse achterbouw is twee bouwlagen hoog en is drie (à vier) traveeën lang, onder verspringend plat dak. De gevel is voorzien van een cementering met simili-afwerking, boven een vlak gecementeerde plint en een eenvoudige houten kroonlijst. De gevelopeningen op de begane grond en twee vensteropeningen op de verdieping zijn getoogd, de andere vensters op de verdieping zijn rechthoekig, alle met hardstenen dorpels. De begane grond bevat één groot raam met een vast bovenlicht en met gekleurd structuurglas onderaan, een beglaasde houten deur met roedeverdeling en een klein raam. Aan de achterzijde bevindt zich de houten deur naar het urinoir en de achterdeur (beide getoogde houten plankendeuren met driedelig deurvenster met ongekleurd structuurglas). De verdieping bevat twee kleinere ramen met driedelige/kleine roedeverdeling en twee grote zesdelige houten ramen/met zes onderverdelingen.

Het eenlaagse bijgebouw achteraan beslaat de volledige breedte van het perceel en telt twee traveeën, waarvan de tweede travee die uitgaat op de binnenkoer, wordt verlengd in een puntgevel. Het lessenaarsdak wordt hierdoor doorbroken met het haaks zadeldak van deze puntgevel. De gevel heeft een identieke afwerking als de achterbouw, met name een cementering met simili-afwerking en een vlak gecementeerde plint. De overkragende dakrand is voorzien van een geprofileerde kroonlijst. De getoogde gevelopeningen boven hardstenen dorpels hebben een identieke vormgeving als deze van de achterbouw op de begane grond. De begane grond bevat twee identieke deuren en twee houten ramen met vast bovenlicht en onderaan gekleurd structuurglas. Ook in de puntgevel bevindt zich een gelijkaardig raam.

3° Interieurindeling

Apotheek Baetslé is een woonwinkelhuis met een typische indeling. Op de begane grond bevinden zich een winkel- en bereidingsruimte in het hoofdvolume en dienstruimtes in de smallere achterbouw die een koer omsluit. De woonvertrekken bevinden zich op de verdiepingen en zijn toegankelijk via een afzonderlijke ingang op de begane grond.

De gelijkvloerse verdieping van het hoofdvolume bestaat uit een winkelruimte aan de straatzijde (de voormalige apotheek) met aansluitend de voormalige bereidingsruimte van de apotheek. Naast beide ruimtes loopt een laterale gang die toegang geeft tot de hoofdtrap naar de verdiepingen. Via twee deuren heeft men rechtstreekse toegang van de gang naar zowel de apotheek als de bereidingsruimte. De achterbouw is half zo breed als het hoofdvolume en bevindt zich aan de westzijde van het perceel. Deze bestaat op de begane grond uit een opeenvolging van dienstruimtes. De gang met de hoofdtrap loopt door in de achterbouw, maar maakt een insprong zodat men vanuit de gang geen zicht heeft op de dienstruimtes. Van hieruit heeft men toegang tot de keldertrap, die zich onder de hoofdtrap bevindt.

Een veranda maakt de verbinding tussen de bereidingsruimte van de apotheek en het eerste deel van de achterbouw. Zij staat in verbinding met de dienstgang met een beglaasde deurenwand en een aparte deuropening.

De hoofdtrap geeft via het eerste bordes toegang tot een toilet en de verdieping van de achterbouw.

De drie verdiepingen van het hoofdvolume volgen een gelijkaardige indeling, die gedeeltelijk overeenkomt met de indeling van de begane grond. Aan de achterzijde bevindt zich telkens de traphal en een aanpalende kamer die uitkijkt op de binnenkoer. De ruimte aan de straatzijde bestaat ofwel uit één grote kamer (eerste verdieping) ofwel is ze opgedeeld in twee kamers (tweede en derde verdieping). Op de eerste verdieping bevonden zich de woonruimtes (de eet- en woonkamer), daarboven de slaapkamers. Op alle verdiepingen zijn de kamers niet enkel verbonden met de overloop, maar zijn er ook deuren voorzien tussen de kamers. Onder het dak is nog een zolderruimte, toegankelijk vanuit de kamer aan de tuinzijde op de derde verdieping.

De kelder heeft dezelfde indeling als de tweede en derde verdiepingen, meer bepaald een kamer aan de achterzijde en twee kamers aan de straatzijde, aangevuld met een wijnkelder onder de veranda.

Het bijgebouw achteraan het perceel bestaat uit twee ruimtes die beiden toegankelijk zijn via de binnenkoer. Via de westelijke ruimte is er toegang tot de zolder.

4° Interieurinrichting

De vormgeving van het exterieur en interieur is erg gelijkend en bepaalde vormelementen van de beaux-artsstijl worden consequent doorheen de woning hergebruikt. Net zoals het buitenschrijnwerk is het binnenschrijnwerk nagenoeg integraal bewaard, met inbegrip van het hang- en sluitwerk. Dit hang- en sluitwerk verschilt naargelang de ruimte en bestaat uit koperen of andere metalen elementen zoals deurkrukken en spanjoletten.

De vroegere verkoopsruimte van de apotheek is symmetrisch en voorzien van een kamerhoge houten lambrisering, vaste kastenwanden en centraal achterin de vaste toonbank. De onderzijde van de vaste kastenwanden bestaat uit gesloten kasten met daarboven telkens een lade. Aan de oostzijde en de toonbank zijn deze kasten voorzien van beglaasde deuren. Het bovendeel van de kastenwanden is minder diep en bestaat uit legplanken, en is aan de oostzijde voorzien van beglaasde deuren. De kastenwanden worden geritmeerd door decoratief uitgewerkte tussenstijlen en worden bekroond door een overkragende kroonlijst met meanderfries. De kastenwand en toonbank zijn verzorgd vormgegeven met decoratief houtsnijwerk met herhalende bloem- en bladmotieven. Zowel de gesloten als beglaasde kastdeuren hebben uitgespaarde hoeken met bloemmotieven.

In de lambrisering bevindt zich aan weerszijden een identieke korfboogvormige nis tussen ionische zuiltjes en met grisailleschilderingen in het boogveld. De schilderingen zijn gesigneerd door Constant Prosper Hoste en stellen telkens twee putti voor met attributen die verband houden met het apothekersambacht, zoals een vizel, receptenboek en destilleerproces. Aan de oostzijde is de nis ingevuld met een spiegelwand. Aan de westzijde betreft het een deur naar de aanpalende gang. De paneel deur heeft een deurvenster met kleine roedeverdeling en okerkleurig structuurglas. Centraal achterin is een grote korfboogvormige doorgang naar de bereidingsruimte.

Achter de apotheek bevindt zich de vroegere bereidingsruimte van de apotheek. Deze ruimte staat vooraan in verbinding met de apotheek via een open doorgang, aan de achterzijde met de veranda door twee beglaasde deuren, en aan de zijkant met de laterale gang door een enkele deur. Deze ruimte bewaart de houten plankenvloer en het stucplafond met geprofileerde kooflijst en uitgespaarde hoeken met bloemmotieven. In de noordwestelijke hoek bevindt zich een schacht van de dienlift, toegankelijk vanuit de achterliggende dienstgang. De twee beglaasde deuren naar de veranda hebben onder- en bovenaan een kleine roedeverdeling en zijn ingevuld met glas-in-loodramen. Onder- en bovenaan zijn guirlande en strikmotieven afgebeeld. Centraal bevindt zich een ovalen medaillon met twee verschillende afbeeldingen in gebrandschilderd glas, beide gesigneerd door P.C. Hoste. De

glasramen vermelden "Artsenijkundige naar D. Teniers" en "Dorps-dokter naar Adr. Brouwer". De deur naar de gang heeft dezelfde vormgeving als deze in de winkelruimte, met name een paneeldeur met een deurvenster met kleine roedeverdeling en okerkleurig structuurglas.

De achterliggende veranda staat via een beglaasde wand in verbinding met de dienstgang en geeft uit op de binnenkoer. De veranda wordt zenitaal verlicht door middel van een daklicht met afgeschuinde hoeken, ingevuld met wit structuurglas en een omboordend bloemenmotief van glas-in-lood. Het stucplafond heeft eveneens afgeschuinde hoeken. Er ligt een parketvloer in visgraatmotief met dubbele omboording. De geprofileerde raam- en deuromlijstingen zijn verbonden met de lambriserings. De schouwmantel in de zuidoostelijke hoek is aan de binnenzijde bekleed met een bruine en okerkleurige betegeling in dambordpatroon. De beglaasde wand bestaat uit drie deuren, waarvan twee vaste elementen en één opengaande deur. Deze paneeldeuren hebben een kleine roedeverdeling en zijn ingevuld met vlak glas. De aanpalende deur naar de gang heeft dezelfde vormgeving maar is ingevuld met wit structuurglas. Boven deze deur is een medaillon bewaard met portret van Frans de Potter.

In de gang met de hoofdtrap bleef de oorspronkelijke interieurafwerking bewaard. Er ligt een witte mozaïekvloer met waaiermotief binnen een decoratieve boord met zwart meandermotief en een rode band. De wanden zijn vlak bepleisterd. Het stucplafond heeft een zeer eenvoudige kooflijst en wordt opgedeeld door een balk op consoles. Aan de voordeur is een sas gemaakt met een beglaasde wand bestaande uit een dubbele deur met vast bovenlicht, alle met een kleine roedeverdeling. De deuren naar de vroegere apotheek en de bereidingsruimte zijn omlijst en voorzien van supraporta's met guirlandes tussen vleugelstukken onder een kroonlijst.

De houten bordestrap heeft een zuilvormige trappaal en trapspijlen met acanthusbladeren, beide van hout, met een beschilderde brons-patine en loopt door tot aan de derde verdieping. De keldertrap bevindt zich onder deze hoofdtrap en wordt afgesloten door een met structuurglas beglaasde tussenwand en deur.

Achter de trap bevindt zich een vaste ondiepe kast en een nis voor de dienlift naar de eetkamer op de eerste verdieping.

In de achterbouw bewaren de voormalige dienstruimtes (keuken, schotelhuis en opslagruimte naast het urinoir) de oorspronkelijke keramische tegelvloer. Ook de parloir en het toilet bewaren nog dezelfde mozaïekvloer als in de aanpalende gang. De veelkleurige tegels hebben een ruitvormig motief met omlopende boord met palmetmotief. De wanden van deze voormalige dienstruimtes zijn bekleed met een grotendeels bewaarde functionele witte betegeling met bovenrand met blauw meandermotief, boven een bruine plint. Deze wandbetegeling is zichtbaar en in goede toestand in de voormalige opbergruimte (nu toilet) en het naastgelegen urinoir. Een oorspronkelijke paneeldeur is hergebruikt tussen de voormalige keuken en het toilet.

Het eerste bordes van de hoofdtrap is bevoerd met een visgraatparket en wordt verlicht door een daklicht met roedeverdelingen. Zowel de deur naar de achterbouw als de lambriserings zijn voorzien van spiegels. De deur is bekroond met een identieke supraporta als in de gang op de begane grond. De paneeldeur naar het toilet is voorzien van een bovenlicht.

Aangezien de woon- en eetkamer zich bevonden op de eerste verdieping werd deze verdieping rijkelijk aangekleed. Zo hebben alle ruimtes op deze verdieping een parketvloer: in een visgraatmotief met dubbele omboording in de eetkamer, net zoals in de bereidingsruimte van de apotheek, en in een ruitmotief in de woonkamer en op de overloop. De paneeldeuren op deze verdieping zijn voorzien van bovenlichten met centraal een ovalen raam met geslepen glas en met verzorgd koperen hang- en sluitwerk.

De woonkamer aan de straatzijde is bijzonder rijk gedecoreerd en fungeerde als pronksalon. De wanden zijn bekleed met een kamerhoge lambriserings met fijn houtsnijwerk in eenzelfde vormgeving als in de apotheek en met vergulde accenten. De wanden worden geritmeerd

door een lage plint en omlijste panelen tussen penanten, onder een kooflijst met guirlandes. De panelen met uitgespaarde hoeken zijn voorzien van een wandbespanning met blauwgrijze zijdedamast met bloemmotief. Centraal aan de zuidwestelijke zijde bevindt zich een spiegelpaneel in een korfboogvormige nis met sluitstuk, bloemmotieven in de zwikken en voor de spiegel overhangende bloemenslingers. Aan de overzijde bevindt zich de schouwmantel van witte marmer, met overeenstemmende vormgeving van blad- en bloemmotieven en een meanderfries. De schouwboezem is bekleed met een kleinere spiegel met identieke omlijsting. Hierboven bevindt zich een paneel met uitgespaarde hoeken en een ovaal medaillon met een schilderij gesigeneerd door C. P. Hoste en gedateerd 1915. In een vergulde omlijsting wordt een pastoraal motief voorgesteld van een jongeman met blokfluit en een zingende vrouw die een luit bespeelt. De twee dubbele deuren naar de overloop en eetkamer zijn bekroond met supraporta's met vergulde laurierkransen. Aan de straatzijde bevindt zich de erker en één venster, beide omkaderd door overgordijnen met hetzelfde motief als de wandbespanning. Er zijn twee oorspronkelijke houten radiatorkasten. Het interieur van de woonkamer wordt afgewerkt door een indrukwekkend stucplafond met een centraal ovalen middenveld, bloemen in de hoeken en diverse lijsten met parel- en bladmotieven.

De eetkamer heeft vlak bepleisterde wanden en is voorzien van een stucplafond met eenvoudige kooflijst en profileringen. Aan het raam bevindt zich een radiatorkast. Aan weerszijden van de dubbele deur naar de woonkamer zijn rondboogvormige nissen met geprofileerde houten omlijstingen. In de noordwestelijke hoek van deze kamer bevindt zich de bovenzijde van de dienlift. Het is een functioneel vormgegeven vast meubel, waarvan het binnenwerk integraal bewaard bleef. Aan een metalen radarwerk met katrolsysteem hangt een houten kist met drie legplanken.

Op de tweede verdieping bevinden zich een slaapkamer aan de achterzijde en een slaapkamer en aanpalende kamer aan de straatzijde. Beide slaapkamers zijn verbonden met een deur. De slaapkamer aan de straatzijde geeft via een vensterdeur toegang tot het balkon boven de erker. Op deze verdieping ligt een plankenvloer. De paneeldeuren zijn voorzien van een bovenlicht met kleine roede-verdeling en structuurglas. De plafonds hebben eenvoudige geprofileerde kooflijsten en kleine rozetten. De kamer aan de achterzijde heeft een schouwmantel van grijze marmer. Op de overloop bevindt zich een korfboogvormige nis met daarachter een vaste kastenwand. Het onderste deel bestaat uit twee paneeldeuren met profileringen en gelijkaardige bovenlichten met kleine roede-verdeling en structuurglas. Het bovenste deel wordt afgesloten door twee gesloten deuren.

Op de derde verdieping bevinden zich een slaapkamer aan de achterzijde en een slaapkamer en aanpalende kamer aan de straatzijde. Alleen de twee kamers aan de straatzijde zijn onderling verbonden. Ook op deze verdieping ligt een plankenvloer. De ruimtes worden afgesloten door paneeldeuren met profileringen. Wand en plafonds zijn vlak bepleisterd. In de kamer aan de straatzijde bevindt zich één houten schouwmantel met eenvoudige consoles. Op de overloop bevindt zich één grote vaste wandkast met drie beglaasde deuren.

De kelder is toegankelijk via een houten steektrap onder de hoofdtrap. De onbeschilderde trap heeft een houten trappaal en een balustrade met trapspijlen. Er ligt een vloer van okerkleurige keramische tegels. De wanden zijn vlak bepleisterd of bestaan uit beschilderde baksteen. De ruimtes aan de straatzijde en de wijnkelder zijn overwelfd door troggewelven (parallel aan de straat), de overige plafonds zijn vlak bepleisterd. De tussendeuren kregen een verzorgde imitatiehout-beschildering, zijn voorzien van bovenlichten met structuurglas en bewaren hun metalen hang- en sluitwerk. De wijnkelder is door een houten hekken opgedeeld in twee wijnkelders, waarvan één met gemetste wijnrekken. Twee plankendeuren met grendels sluiten de wijnkelders af. Aan de achterzijde bevindt zich een getoogd houten raam dat oorspronkelijk in verbinding stond met de binnenkoer als een half verzonken kelderraam. Bij de uitbreiding van de veranda werd dit raam aan de buitenzijde ingemetseld.

Het interieur van het bijgebouw achteraan is functioneel en sober. Er ligt een okerkleurige keramische tegelvloer, de wanden zijn vlak bepleisterd. Vensters en deuren hebben eenvoudige omljstingen. Vanuit de linkse kamer geeft een houten steektrap toegang tot de zolder. Deze trap wordt afgesloten met een plankendeur. De zolder heeft een plankenvloer. Het urinoir is betegeld.

Art. 3. Voor het beschermde monument gelden de volgende beheersdoelstellingen:

- 1° de algemene doelstelling van de bescherming is het behoud van de erfgoedkenmerken en -elementen die de basis vormen voor de erfgoedwaarden. Apotheek Baetslé met haar gaaf bewaarde exterieur en interieur vormt een ensemble. Elke beheersdaad moet de erfgoedwaarden, erfgoedkenmerken en -elementen respecteren en ondersteunen. Dit veronderstelt vakkundig onderhoud en indien nodig conserverende ingrepen. Nieuwe ingrepen en wijzigingen in het gebruik van het pand vereisen een geïntegreerde aanpak waarbij de impact op het geheel wordt afgewogen en waarbij de draagkracht van het gebouw niet wordt overschreden;
- 2° met betrekking tot het exterieur beoogt de bescherming het behoud van de architectuur qua schaal, volumewerking, materiaalgebruik en afwerking, met inbegrip van het schrijnwerk en glas-in-lood. De herkenbaarheid als vroeg 20ste-eeuws woonwinkelhuis met vormgeving in beaux-artsstijl is hierbij van bijzonder belang;
- 3° met betrekking tot het interieur beoogt de bescherming het behoud van de herkenbaarheid als woonwinkelhuis. Dit betreft de bewaarde oorspronkelijke indeling en afwerking van zowel de apotheek op de begane grond, als het woonhuis op de verdiepingen met dienstruimten in de achterbouw en het bijgebouw achteraan, met inbegrip van het vast meubilair en de cultuurobjecten. Het is sterk aanbevolen om latere handelingen aan het schrijnwerk en aan de wanden van de apotheek en de veranda op basis van bouwhistorisch en materieel-technisch onderzoek te laten gebeuren. Het behoud van de oorspronkelijke afwerking, of blootlegging of herneming wordt hierbij vooropgesteld. Hierbij wordt in het bijzonder gewezen op de mogelijk nog aanwezige muurschilderingen in de veranda;
- 4° de in de bijgevoegde lijst opgesomde cultuurobjecten die in de apotheek bewaard worden, houden verband met de functie als apotheek en dienen in situ behouden te blijven. Het is ook wenselijk om bepaalde, niet als cultuurobjecten beschermde roerende goederen op hun oorspronkelijke plaats terug te plaatsen aangezien zij de herkenbaarheid van het woonwinkelhuis en apotheek kunnen verhogen. In de eerste plaats gaat het om de beglaasde deur tussen de veranda en de gang. Ten tweede kan hier ook de wandkast vermeld worden die bewaard wordt op de zolder van het hoofdgebouw, evenals de deuren, het lijstwerk en de planken die bewaard worden op de zolder van het bijgebouw. Deze objecten zijn waarschijnlijk afkomstig uit de bereidingsruimte van de apotheek;
- 5° met betrekking tot het perceel beoogt de bescherming het behoud van de lichtinval via de koer en de typische enkelhuisindeling met een breed woonhuis en een smallere achterbouw die een koer omsluit.

Art. 4. De zakelijkrechthouder en de gebruiker van het beschermde monument zijn verplicht de instandhouding en het onderhoud ervan te verzekeren door:

- 1° het goed als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade ten gevolge van brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het goed regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;
- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 5. Voor de volgende handelingen aan het beschermde monument moet een toelating worden aangevraagd:

- 1° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie;
- 2° het verwijderen, vervangen, wijzigen of verstevigen van constructieve elementen;

- 3° het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;
- 4° het uitvoeren van de volgende werken aan het dak en de buitenmuren van constructies:
- a) het verwijderen, vervangen of wijzigen van dakbedekking en gootconstructies;
  - b) het verwijderen van voegen en het hervoegen;
  - c) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van de kleur, textuur of samenstelling van de afwerkingslagen;
  - d) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van buitenschrijnwerken, deuren, ramen, luiken, poorten, inclusief de al dan niet figuratieve beglazing, beslag, hang- en sluitwerk;
  - e) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van aard- en nagelvaste elementen, smeedijzer en beeldhouwwerk, inclusief nieuwe toevoegingen;
  - f) het aanbrengen, vervangen of wijzigen van opschriften, publiciteitsinrichtingen of uithangborden, met uitzondering van verkiezingspubliciteit en met uitzondering van publiciteitsinrichtingen, waarbij wordt bekendgemaakt dat het goed te koop of te huur is, op voorwaarde dat de totale maximale oppervlakte niet meer bedraagt dan 4 m²;
- 5° het uitvoeren van de volgende handelingen aan of in het interieur en de cultuurgoederen die er integrerend deel van uitmaken:
- a) het uitvoeren van destructief materiaaltechnisch onderzoek;
  - b) het uitvoeren van structurele werken en het toevoegen van nieuwe structuren;
  - c) het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;
  - d) het verwijderen, vervangen of wijzigen van plafonds, gewelven, vloeren, trappen, binnenschrijnwerken, inclusief de al dan niet figuratieve beglazing, lambrisering, beslag, hang- en sluitwerk, en van de waardevolle interieurdecoratie;
  - e) het bepleisteren van niet-bepleisterde elementen of het bepleisteren met een andere samenstelling of textuur, alsook het ontpleisteren van bepleisterde elementen;
  - f) het beschilderen van ongeschilderde elementen of het schilderen in andere kleuren of kleurschakeringen of met een andere verfsoort dan de aanwezige;
  - g) het plaatsen of vernieuwen van technische voorzieningen zoals verwarming, klimaatregeling, elektrische installatie, geluidsinstallatie, sanitair, liften en beveiligingsinstallaties, met uitzondering van die installaties waarvoor geen destructieve ingrepen moeten gebeuren en/of die geen storende visuele impact hebben op de erfgoedelementen en -kenmerken;
  - h) het uitvoeren van werken aan en het verplaatsen of verwijderen van de cultuurgoederen.

Er is geen toelating vereist voor het onmiddellijk nemen van passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood, noch voor de uitvoering van regulier onderhoud.

Brussel, 22 NOV. 2019

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE